

20. STUDENI - DAN DJETETA

Generalna skupština Ujedinjenih naroda usvojila je 20. studenog 1959. godine "Deklaraciju o pravima djeteta", a 1989. godine "Konvenciju o pravima djeteta". UN svake godine obilježava Dan djeteta 20. studenog, radi boljeg razumijevanja, prihvaćanja i dobrobiti sve djece. Djeca su najosjetljivija skupina koja treba zaštitu, a čovječanstvo treba svojoj djeci osigurati ono najbolje što ima.

DEKLARACIJA

Član 1: Dijete uživa sva prava navedena u ovoj Deklaraciji. Sva djeca bez ikakvog izuzetka, bez razlike ili diskriminacije na osnovu rase, boje kože, spola, jezika, religije, političkih ili bilo kojih drugih ubjeđenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovinskog stanja, rođenja ili nečeg drugog imaju pravo na ova prava.

Član 2: Dijete uživa posebnu zaštitu, te mu se zakonski ili nekim drugim sredstvima daju šanse i olakšice, da bi se moglo u slobodi i sa dostojanstvom razvijati tjelesno, duhovno, moralno, društveno zdravo i normalno. Pri uvođenju zakona u ovu svrhu, interesi djeteta su odlučujući.

Član 3: Od rođenja dijete ima pravo na ime i nacionalnu pripadnost.

Član 4: Dijete uživa socijalnu sigurnost. Ono ima pravo da zdravo raste i da se razvija. U tu svrhu dijete i njegova majka primaju posebnu skrb i uživaju posebnu zaštitu uključujući odgovarajuću brigu kako prije tako i nakon rođenja. Dijete ima pravo na odgovarajuću ishranu, smještaj, odmor i liječničku brigu.

Član 5: Dijete koje ima teškoća u tjelesnom ili duhovnom razvoju ili je socijalno ugroženo, dobiva poseban tretman, odgoj i skrb, koja se odnosi na njegov specifičan položaj.

Član 6: Za potpuno harmoničan razvoj ličnosti djetetu je potrebna ljubav i razumijevanje. Ukoliko je to ikako moguće, dijete treba rasti pod starateljstvom i odgovornošću svojih roditelja, ali u svakom slučaju u jednoj njemu naklonjenoj klimi i sa moralnom i materijalnom odgovornošću; dijete ne smije biti - osim pod posebnim okolnostima - odvojeno od majke. Društvo i javne ustanove imaju obavezu da djeci bez roditelja ili djeci koja nemaju dovoljno dobar životni smještaj pruže posebnu brigu. Novčana ili druge vrste pomoći države za djecu iz obitelji sa velikim brojem djece su poželjne.

Član 7: Dijete ima pravo na neizostavnu obaveznu nastavu, bar osnovni stupanj. Dijete se odgaja tako da se unapređuje i podržava njegova opća naobrazba, te mu se po osnovu jednakih šansi za sve, daje

moćnost da razvija svoje sposobnosti, mogućnost osobnog prosuđivanja, razvija se njegov smisao za moralno, te njegova socijalna odgovornost, s ciljem da ono postane koristan član zajednice. Interesi djeteta su obaveza za sve one osobe i ustanove koje su odgovorne za njegov odgoj i usmjeravanje; ovu odgovornost u prvoj liniji imaju roditelji. Dijete ima potpunu mogućnost za igru i odmor, a sve sa istim ciljem; društvo i javne ustanove trude se osigurati poštovanje ovog prava.

Član 8: Dijete u svakom položaju pripada među one koji najprije dobivaju potrebnu zaštitu i pomoć.

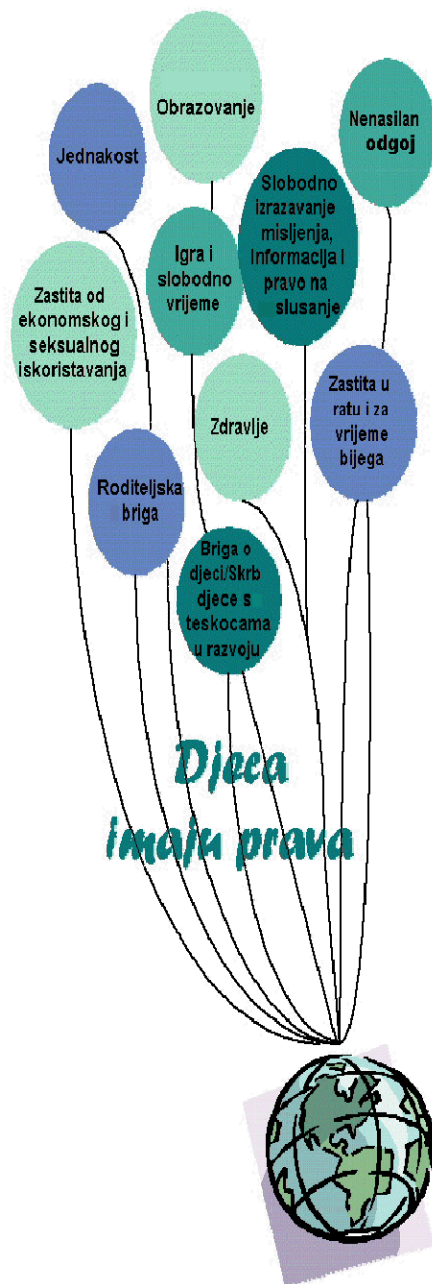
Član 9: Dijete je zaštićeno od svih formi zapostavljanja, strahota i iskorištavanja. Ono niti u jednoj formi ne smije biti predmet trgovine. Dijete se prije dostizanja odgovarajuće starosne dobi ne smije slati na rad; ono ne smije biti zapostavljeno niti mu se smije dozvoliti da obavlja bilo kakav posao, koji može oštetiti njegovo zdravlje i odgoj ili utjecati na njegov duhovni i tjelesni razvoj.

Član 10: Dijete je zaštićeno od djelovanja koje bi moglo podržavati rasističku, religioznu ili neku drugu formu diskriminiranja. Ono se odgaja u duhu razumijevanja, tolerancije, prijateljstva među narodima, mira i bratstva, kao i sa punom sviješću o tome da i ono treba svoje snage i sposobnosti staviti u službu ljudi sa kojima živi.

Očima djeteta

*Poželi si oči i srce
djeteta
koje veselo vrišteći
trči zabranjenim
travnjakom,
klikće zbog jedne
sićušne ribice
što klizi kroz vodu;
raspituje se o
zvijezdama,
i tko ih je zapalio,
i koje te nikad
ne voli zbog tvoga
debelog novčanika,
nego zato što se znaš
igrati i smijati,
jer znaš pripovijedati
fantastične priče
i pjevati vesele pjesme.*

(Phil Bosmans)

OBITELJSKI CENTAR
KARLOVAČKE ŽUPANIJE

20.11.

MEĐUNARODNI

DAN

DJETETA

Karlovac, Ivana Meštrovića 10
tel. 047/ 411-429, fax 047/ 411-459
obiteljski-centar@oc-karlovac.hr
www.oc-karlovac.hr